Ankenævnet for Forsikring

925/13

Den 21. oktober 2013 blev i sag nr. 84.229:

xxxx xx xxxx xxxxxxxxxx
xxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Sønderjysk Forsikring G/S
Ulkebøldam 1
6400 Sønderborg

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har retshjælpsforsikring i Sønderjysk Forsikring G/S. De klager ved deres advokat over, at selskabet ikke vil anerkende, at forsikringens dækningssum er 125.000 kr. Klagerne påtænker at føre en sag mod sælgeren af deres ejendom, der er olieforurenet.

Selskabet henviser til, at dækningssummen på tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen udgjorde 75.000 kr.

Forsikringens dækningssum blev forhøjet fra 75.000 kr. til 125.000 kr. den 1/1 2012.

Det fremgår af sagen, at klagerne overtog ejendommen den 1/1 2006. Den 26/10 2010 konstaterede klagerne, i forbindelse med udgravning til et jordvarmeanlæg, et lugtende jordlag. Regionens jordforureningsafdeling foranledigede derefter en undersøgelse (betegnet som V1-undersøgelse, der blev efterfulgt af en V2-undersøgelse) af klagernes ejendom. Ved brev af 19/12 2011 meddelte regionen klagerne, at deres ejendom er olieforurenet (forureningen er nuanceret som F2). Klagerne kontaktede en advokat, der ved brev af 13/2 2012 rejste et krav mod sælgeren af ejendommen. Sælgerens advokat afviste kravet ved brev af 29/3 2012 til klagernes advokat.

2. 84.229

I klageskema af 25/3 2013 har klagernes advokat bl.a. anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen.
...
Sønderjyske Forsikring meddelte via advokat Søren Nygaard ved brev af 7. august 2012, at der er retshjælpsdækning til klagerens sag om olieforurening på fast ejendom (BS 05-1995/2012, Retten i ...).

Det er imidlertid Sønderjysk Forsikrings opfattelse at søgsmålsgrunden ikke kan anses for opstået den 30. marts 2012, hvor sælgerne af ejendommen via deres advokat bestred krav i anledning af den konstaterede olieforurening.

Sønderjysk Forsikring gør i stedet gældende, at alle kendsgerninger, der fører til det i 2012 fremsatte krav ligger forud for den 31. december 2011. Dermed skal Sønderjysk Forsikring ikke dække sagsomkostninger op til 125.000 kr. i overensstemmelse med den police, som gælder i perioden efter 31.december 2011, men alene sagsomkostninger op til 75.000 kr. i overensstemmelse med den police, som var gældende forud for dette tidspunkt.

I modsætning hertil gør klager gældende at søgsmålsgrunden tidligst kan anses for opstået den 30. marts 2012, hvor klager første gang retter henvendelse til sælger om kravet. Klager gjorde opmærksom på dette overfor Sønderjysk Forsikring den 13. august og henviste i den forbindelse til Ankenævnet for Forsikrings kendelse af 6. november 1995 vedrørende en retssag mod sælger af en fast ejendom(sag nr. 39.398), hvori det bemærkes, at søgsmåls-grunden må fastlægges til det tidspunkt, hvor det blev konstateret, at der var uenighed om kravet.

Samme dato afviste Sønderjysk Forsikring klagers påstand med henvisning til, at i denne sag ligger alle kendsgerninger, der fører til det i 2012 fremsatte krav, forud for 31. december 2011.

Klager fastholder heroverfor, at tvisten ikke kan anses for opstået i forbindelse med opdagel-sen af olieforureningen i 2010. Klager bør indrømmes en tid forud for et sagsanlæg, hvor kravets størrelse undersøges tilstrækkeligt, inden der fremsættes krav overfor sælger, med henblik på at opnå det bedst mulige udgangspunkt for en mindelig løsning i forhold til den konstaterede forurening. Det bør derfor ikke komme klager til skade, at denne ikke har anlagt sag så tidligt som muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at endelig afgørelse om kortlæg-ning på vidensniveau 2 (V2) først foreligger 3. januar 2012, altså efter ikrafttræden af den nye police, som indeholder et dækningsmaksimum vedrørende retshjælpsforsikring på 125.000 kr. Dette fremgår af bilag ...

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? ...

At Sønderjysk Forsikring anerkender, at søgsmålsgrunden tidligst kan anses for opstået ved sælgernes afvisning af kravet den 30. marts 2012 med den virkning at forsikringsdækningen udgør 125.000 kr. i overensstemmelse med dækningsudvidelsen pr. 31. december 2011. Sønderjysk Forsikring skal derudover anerkende, at klager har været berettiget til at afvente, at der forelå en endelig afgørelse om V2 den 3. januar 2012, der kunne medvirke til at give det bedst mulige grundlag for forligsforhandlinger."

Dertil har selskabet i brev af 12/4 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"Indtil 31.12 2011 er den maksimale retshjælpsdækning på den af klager tegnede forsikring

kr. 75.000,00, mens dækningen med virkning fra 1. januar 2012 bliver forhøjet til kr. 125.000,00 i forbindelse med omtegning til et nyt forsikringsprodukt.

Vi har tidligere i fm. årsfornyelse fremsendt oplysninger om vores nye produkter som man kunne få tilbud på, hvis man havde interesse i at blive omtegnet. Dette nye produkts retshjælpssum blev forhøjet fra 1. juli 2010 til kr. 125.000,00.

Pr. 1. januar 2012 bliver alle eksisterende kunder tvangsomtegnet og opnår derfor fremadrettet den forhøjede dækning på kr. 125.000,00.

Klager har således haft mulighed for hos selskabet at tegne en retshjælpsforsikring, der har en maksimal dækning på kr. 125.000,00, men har fravalgt dette, hvorfor klager alene af denne grund ikke bør have medhold i klagen.

Det afgørende for hvilket dækningsmaksimum der gælder for det af klager tegnede produkt, er tidspunktet for 'søgsmålsgrundens' opståen, jf. retshjælpsbetingelsernes § 10.

Klager sætter lighedstegn mellem tidspunktet for tvistens opståen og søgsmålsgrundens opståen, hvilket ikke er korrekt.

Tidspunktet for 'søgsmålsgrundens' opståen er det tidspunkt, hvor de objektive kendsgerninger der giver anledning til sagen foreligger, jf. bla. Gomard U 1970 B s 47.

Anledningen til denne sag er, at der konstateres forurening på klagers ejendom.

Allerede i 2010 konstaterer klager selv 'meget ildelugtende jord' jf. retssagens bilag ... som Ankenævnet efter det oplyste er i besiddelse af.

Herefter kortlægges ejendommen af regionen på vidensniveau 2, jf. retssagens bilag ...

Allerede på dette tidspunkt har klager en så sikker formodning om, at ejendommen er forurenet, at det må forekomme nærliggende, at krav senere vil blive rejst over for sælger, efter at omfanget af forureningen fastlægges ved Regionens undersøgelse og endelige kortlægning.

Det gøres således gældende, at søgsmålsgrunden allerede opstår på dette tidspunkt i efteråret 2010, selv om det fulde omfang af forureningen ikke er kendt, og at krav allerede på dette tidspunkt kunne være rejst over for sælger.

Forureningsundersøgelsen fra Regionen foreligger skriftligt 10. oktober 2011, retssagens bilag ...

Klager henviser til at den endelige afgørelse om kortlægning af klagers ejendom på vidensniveau 2 først træffes ved Regionens brev af 3. januar 2012, retssagens bilag ...

Imidlertid fremgår det af vedlagte brev af 19. december 2011-ikke fremlagt under sagen, og som vi ser det ikke fremsendt til Ankenævnet- at klager allerede 14. november 2011 blev varslet om kortlægning på vidensniveau 2, ligesom det fremgår, at klager inden 19. december 2011 har fremsendt et høringssvar til Regionen om den konstaterede forurening, og deraf følgende kortlægning af ejendommen på vidensniveau 2.

Det er således dokumenteret, at klager senest inden udgangen af 2011 var fuldt vidende om forureningen på ejendommen, omfanget af denne og dermed samtlige de kendsgerninger der fører til kravet mod sælger af ejendommen.

Forsikringstager har tillige haft kontakt til selskabet den 27. december 2011, hvor forsikringstager har oplyst om forureningen samt at sagen er overgivet til advokat. Udskrift fra selskabets dagbog vedlægges.

At klager først efterfølgende er gået til advokat, eller hvornår advokaten har haft tid og lejlighed til at præsentere modparten for et krav, er tilfældigt og sagen uvedkommende, da de objektivt konstaterbare forhold bør være afgørende.

Det gøres således subsidiært gældende, at søgsmålsgrunden er opstået i november 2011, og dermed inden forhøjelsen af maksimaldækningen trådte i kraft 1. januar 2012."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagernes advokat i brev af 3/5 2013 til nævnet bl.a. påpeget:

"Sønderjysk Forsikring gør med henvisning til U 1970 B, side 47, navnlig gældende, at det er tidspunktet, hvor de objektive kendsgerninger foreligger, der giver anledning til sagen, der er tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen.

Det bestrides, at en sådan konklusion kan drages af ovennævnte artikel. Af artiklen kan alene udledes, at selskabet også bør dække omkostninger i sager om krav, der udspringer af flere kendsgerninger, når blot en af disse kendsgerninger er indtruffet i forsikringens gyldighedsperiode, medmindre der er tale om spekulation mod selskabet. Gomard skriver således, at

> *'Mener selskabet sig nogenlunde sikker på, at forsikringen ikke er tegnet med henblik på en bestemt retssag, er der ikke grund til at være særlig tilbageholdende, selv om en del af de operative retsfakta ligger før ikrafttrædelsen. I en sag, der opstår, fordi en villaejers olietank tærer igennem, og olien siver ud, har måske tanken ligger i 10 år, og grundlaget for tvisten er således begyndt at opstå, allerede da spaden blev sat i jorden, eller da tanken sænkedes ned i udgravningen. Men blot de senere skadeudløsende begivenheder, at tanken ruster igennem og olien siver ud, er sket i forsikringstiden, er skaden dækket.'*

I den her foreliggende sag kan i hvert fald en del af de forsikringsudløsende begivenheder - nemlig den endelige kortlægningen af ejendommen til vidensniveau to og sælgerens afvisning af klagernes krav - med sikkerhed henføres til tidspunktet efter dækningsudvidelsen til 125.000 kr.

Synspunktet støttes af Ankenævnet for Forsikrings kendelse af 6. maj 1996, sag nr. 39.398. I kendelsen har nævnet fastlagt en praksis for at anse søgsmålsgrunden for opstået på det tidspunkt, hvor et omstridt krav afvises, jf. kendelsens begrundelse, hvor det bl.a. hedder:

> *'Flertallet finder, at tvisten er opstået på et tidspunkt, efter at forsikringen er trådt i kraft, da selskabet afviste at erstatte klageren de omkostninger, der var forbundet med køb af møbler og udstyr.'*

I den konkrete sag gøres det på baggrund af ovenstående fortsat gældende, at søgsmålsgrunden tidligst skal anses for opstået på det tidspunkt, hvor sælgeren af huset afviste erstatningskravet, dvs. den 30. marts 2012."

Heroverfor har selskabet i brev af 8/5 2013 til nævnet bl.a. oplyst:

"Det bestrides, at nævnet med afgørelsen 39.398 har fastlagt en praksis for at anse søgsmålsgrunden for opstået når et krav afvises.

Denne afgørelse er konkret begrundet, og i sagen 39.398 var der ikke forudgående objektive kendsgerninger som kunne begrunde, at søgsmålsgrunden kunne anses for opstået forud for kravets afvisning.

Kravstilleren i sagen 39.398 havde en forventning om, at et vilkår for en handel med en ejendom var aftalt, og han havde dermed ikke en forudgående viden om, at der ville opstå konflikt om forholdet, før kravet blev afvist af modparten, hvilket netop er sagens kerne.

I denne sag er de objektive kendsgerninger, der fører til kravet, opstået forud for at kravet afvises af modparten, nemlig konstatering og bekræftelse på en forurening på klagers ejendom.

Disse kendsgerninger er konstateret inden 1. januar 2012, og klager måtte indse at dette ville føre til en sag.

Havde klager ret i sit synspunkt, kunne enhver forsikringstager blot tegne en retshjælpsforsikring når et muligt krav opstod, og herefter vente med at rette kravet mod modparten til forsikringen trådte i kraft, hvilket åbner for en spekulation mod selskaberne som praksis omkring fortolkningen af begrebet 'søgsmålsgrundens opståen' netop tilsigter at imødegå.

Det bestrides dermed at et eller flere af de kendsgerninger, der fører til kravet ligger efter dækningsudvidelsen, den mulige konflikt var forud herfor fuldt oplyst, om ikke helt formaliseret. Allerede på dette tidspunkt har klager en så sikker formodning om, at ejendommen er forurenet, at det må forekomme nærliggende, at krav senere vil blive rejst over for sælger, efter at omfanget af forureningen fastlægges ved Regionens undersøgelse og endelige kortlægning.

Det gøres således gældende, at søgsmålsgrunden allerede opstår på dette tidspunkt i efteråret 2010, selv om det fulde omfang af forureningen ikke er kendt, og at krav allerede på dette tidspunkt kunne være rejst over for sælger.

Forureningsundersøgelsen fra Regionen foreligger skriftligt 10. oktober 2011, retssagens bilag ...

Den del af Gomards citat der anføres i klagers brev er taget ud af en sammenhæng, og Gomards artikel læst i sin helhed, sammenholdt med øvrig tilgængelig litteratur støtter ikke klagers synspunkt."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 10. Forsikringsperioden**

Forsikringen dækker kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået samtidig med eller efter hovedpolicens ikrafttræden. Det er tillige en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden forsikringens ophør."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen – herunder bl.a. regionens brev af 19/12 2011 til klagerne – finder nævnet på det foreliggende grundlag ikke at kunne kritisere, at selskabet har lagt til grund, at søgsmålsgrunden opstod inden den 1/1 2012, og at retshjælpsforsikringens dækningsmaksimum følgelig er 75.000 kr.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand